

EGE ÜNİVERSİTESİ

“İklim Eylemi” Sürdürülebilir Kalkınma Raporu

- Düşük-karbon enerji kullanımı kapsamında;

Ege Üniversitesi, “Dünya Yeşil Üniversiteler” sıralaması olarak bilinen Greenmetric sıralamasında, 2020 yılı için yapılan değerlendirmede 94 basamak birden yükselerek, 84 ülkeden 922 üniversite arasında 165’inci sırada yer alırken, ülkemizdeki devlet üniversiteleri arasında da 4’üncü olmuştur. Ege Üniversitesi, bu başarısıyla sıralamadaki yerini yüzde 33’lük dilimden yüzde 18’lik dilime yükseltmiştir. Konuyla ilgili detaylı bilgiye https://cevmerkezi.ege.edu.tr/a-4581/ege_universitesi_“dunya_yesil_universiteler”_siralamasinda_bir_yilda_94_basamak_birden_yukseldi.html linkinden ulaşılabilmektedir.

- Çevre eğitim tedbirleri kapsamında;

İklimle ilgili yerel eğitim programları;

İklim değişikliği riskleri, etkileri, bu riskleri azaltma, uyum sağlama, etki azaltma ve erken uyarı ile ilgili yerel eğitim programları ve kampanyalar düzenlenmesi konusunda üniversitemiz kapsamında birçok faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetlerden bazıları, ÇEVMER tarafından düzenlenen ‘Karbondiyoksit Yakalama ve Depolama Teknolojileri’, ‘İklim Değişikliği ve Sürdürülebilir Kentler’, ‘Avrupa Yeşil Mütabakatı Penceresinden İklim Krizi ile Mücadele’, ‘Sentez Gaz'dan Biyoyakıt Üretimi’, başlıklı seminerler ve ‘5 Haziran Dünya Çevre Günü’ panelidir. Bunların yanı sıra, Bornova İlçesi Yaka Şengül Mustafa Karaca İlkokulu 3.sınıf öğrencilerine, Bornova İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile köy okulu öğrencilerini çevre konusunda bilinçlendirmek amacıyla “Enerjimizi Koruyalım” başlıklı sunum yapılmıştır. İlk ve orta öğrenim öğrencileri için yapılan bir diğer faaliyette ise Ortaokul öğrencilerini ormanlar hakkında bilgilendirmek, farkındalık sağlamak amacı ile Ege Orman Okulu kurulmuş ve orman köylerindeki öğrencilere eğitimler verilerek, ormanda yaşayan türler tanıtılmıştır.

Lisans ve lisanüstü eğitim düzeyinde; ÇEVMER tarafından, Çevre Bilimleri Anabilim Dalı 2020-2021 Eğitim Planı içerisinde bulunan Güneş Enerjisi ile Çevresel

Klimatoloji Dersleri; Edebiyat Fakültesi, Amerikan Dili ve Edebiyatı Bölümünden Dr. Öğr. Üyesi Nesrin Yavaş'ın İklim Değişikliği ve İklim Değişikliği Edebiyatı dersi ve Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünden Doç. Dr. Çiğdem Coşkun Hepcan tarafından İklim Değişikliğine Uyum isimli lisansüstü dersleri verilmektedir.

- İklim Eylem Planının paylaşılması;

İklim Değişim Politikası, Ege Üniversitesi'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri doğrultusunda 'Erişilebilir ve Temiz Enerji Politikası' ile 'Ege Üniversitesi Sürdürülebilir Yeşil Üniversite Stratejik Planı' bulunmaktadır. Bu politika ve planlar yerel yönetim ve topluluklar ile paylaşılmaktadır. İlgili planlara aşağıdaki linklerden ulaşılabilmektedir:

https://pik.ege.edu.tr/files/pik/icerik/EGE_SKA_Raporu_1_2020_Kasim.pdf

https://cevremerkezi.ege.edu.tr/a289/ege_universitesi_surdurulebilir_yesil_universite_stratejik_plani.html

- İklim değişikliği felaketleri için müşterek planlama;

Üniversitemiz bünyesindeki çeşitli fakülteler, iklim değişikliğinin neden olduğu etkiler ile olası etkilerin belirlenmesi ve oluşabilecek felaketlerin belirlenerek önlemlerin alınması için merkezi ve yerel yönetimlerle çeşitli projeler ve çalışmalar gerçekleştirmişlerdir.

Ege Üniversitesi bir devlet üniversitesi olması nedeniyle yasal olarak bu eylem planı kapsamındadır. Bu kapsamda Enerji performansını sürekli iyileştirmeyi başarmada sistematik bir yaklaşım sağlayarak etkin bir şekilde enerji kaynaklarını yönetilebilmesi için ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi alması gerekmektedir. Bu konu kapsamında Yeşil Kampüs Sürdürülebilir Üniversite Fizibilite Projesi gerçekleştirilmiştir. Bu başvuru belgesine <https://docplayer.biz.tr/105262130-Izmir-kalkinma-ajansi-fizibilite-destegi-basvuru-formu-referans-numarasi-tr31-18-fzd.html> linkinden ulaşılabilmektedir.

Ekosistemlerin değişimini azaltmak ve dengenin korunması 3. Tarım Şurası alt temalarından biri olarak tanımlanmış ve 11. Kalkınma planı hedefleri arasında yer almıştır. Bu bağlamda gerçekleştirilmiş olan ve T.C. Tarım ve Orman Bakanlığınca düzenlenmiş olan 3. Tarım Şurasına Prof. Dr. Zafer Tosunoğlu ve Prof. Dr. M. Tolga Dinçer katılım göstermiş ve katkı sağlamışlardır.

Üniversitemiz dahilinde akademisyenlerimizin katkı sağladığı projelerden bazıları aşağıda listelenmektedir:

- ‘Datça Bozburun (Muğla) ÖÇKB İklim Değişikliği ve Korunan Alanlar’ başlıklı proje
- Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından desteklenen Türkiye’de Tepeli Pelikan (*Pelanuc crispus*)’un göçlerinin araştırılması ve Koruma eylem Planının Oluşturulması projesi
- Su Ürünleri Fakültesi ve Ege İhracatçılar Birliği arasında imzalanmış olan protokol doğrultusunda uygulamaya alınan "Ege Bölgesi Su Ürünleri Sektörünün karbon (sera gazı) emisyonunun hesaplanarak, iklim değişimine katkısının belirlenmesi ve izlenmesi" isimli proje
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülen ve Avrupa Birliği ile Türkiye tarafından finanse edilen “İklim Değişikliğine Uyum Konusunda Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Eğitim Projesi”
- Yönetimi bilgilendirme ve destekleme;

Üniversitemiz bünyesinde birçok Fakülte ve Enstitü iklim değişikliği risk ve felaketlerine karşı yaptıkları gözlem ve araştırma çalışmalarıyla değerli veriler elde etmiş ve bu sonuçlar doğrultusunda yönetimi bilgilendirme çalışmalarını gerçekleştirmiştir. Elde edilen veriler ulusal ve uluslararası kongre ve sempozyumlarda sunulmuş; bilimsel dergilerde ve basında yayımlanmış ve proje haline getirilmiştir.

- Çevre eğitimi için sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapma;

Üniversitemiz diğer konularda olduğu gibi iklim değişikliği alanında da Sivil Toplum Kuruluşlarıyla çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bu projelerin başında; özellikle iklim değişikliğinin denizler üzerindeki etkilerini ve alınacak önlemleri vurgulayan ‘Marine Ecosystem Restoration in Changing European Seas (MERCES)’ isimli Horizon 2020 projesi; iklim değişikliğinin de etkilerinden biri olan istilacı balıkların zararlarını azaltmak amacıyla tüketimini teşvik ederek yerel türler üzerindeki av baskısının azaltılmasının hedeflendiği ‘Yeni Balıklar’ projesi ve denizler üzerindeki baskıların azaltılmasına yönelik ‘Tehdit Altındaki Coğrafyaların İyileştirilmesi’ projesi bulunmaktadır.

- Karbonsuz üniversite taahhüdü kapsamında;

Ege Üniversitesi Üst Yönetimi ve ilgili akademik birimler bu başlık altında pek çok çalışma yapmış ve stratejik plan çerçevesinde sera gazı protokolü dahilinde karbonsuz

üniversite olma yolunda hedef tarihini belirlemiş, ayrıca bir proje kapsamında fizibilite çalışmasını tamamlamıştır.

Stratejik plan ve fizibilite çalışmaları sonucunda belirlenen hedefe 2026 tarihine kadar ulaşılması hedeflenmektedir.

ÇALIŞMA GRUBU
Prof. Dr. Ecmel ERLAT
Prof. Dr. Dinçer AYZ
Prof. Dr. Yusuf KURUCU
Dr. Öğr. Gör. Barış UZİLDAY